

Projekt

inicjatywa uchwałodawcza Prezydenta Miasta
Siedlce

**UCHWAŁA NR/2026
RADY MIASTA SIEDLCE**

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego Korpus Wsparcia Seniorów w zakresie świadczenia w 2026 roku usług "opieki na odległość"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153, 1436 i z 2026 r. poz. 252) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214, 1302 i z 2026 r. poz. 203) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji w Mieście Siedlce program osłonowy Korpus Wsparcia Seniorów w zakresie świadczenia w 2026 roku usług "opieki na odległość" w brzmieniu, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Siedlce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Robert Chojecki

**PROGRAM OSŁONOWY
KORPUS WSPARCIA SENIORÓW W ZAKRESIE ŚWIADCZENIA W 2026 ROKU
USŁUG „OPIEKI NA ODLEGŁOŚĆ”**

1. Podstawa prawna Programu

Program osłonowy Korpus Wsparcia Seniorów w zakresie świadczenia w 2026 roku usług "opieki na odległość", zwany dalej Programem, jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, przyjętym w oparciu o założenia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 w zakresie Modułu II, dotyczącego realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

2. Cele Programu

Program ma na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa osób w wieku 60 lat i więcej, zwanych dalej osobami starszymi, oraz umożliwienie samodzielnego ich funkcjonowania w miejscu zamieszkania, poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, wykorzystującej nowe narzędzia wspomagające teleopiekę.

3. Adresaci Programu

Adresatami Programu są osoby w wieku 60 lat i więcej zamieszkujące na terenie Miasta Siedlce, borykające się z problemami w samodzielnym funkcjonowaniu ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe, ale też mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Wiek grupy docelowej pokrywa się z definicją osoby starszej przyjętą w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych.

4. Ocena sytuacji warunkującej realizację Programu

Aktualne opracowania statystyczne na temat struktury ludności Miasta Siedlce oraz dane gromadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach wskazują na postępujące zmiany demograficzne, związane z powiększaniem się grupy osób w wieku poprodukcyjnym.

Rosnące potrzeby społeczne tej grupy mieszkańców, ale także aspekty ekonomiczne oraz aktualne kierunki organizacji systemów opieki długoterminowej wskazują na konieczność poszukiwania alternatywnych form wsparcia dla seniorów.

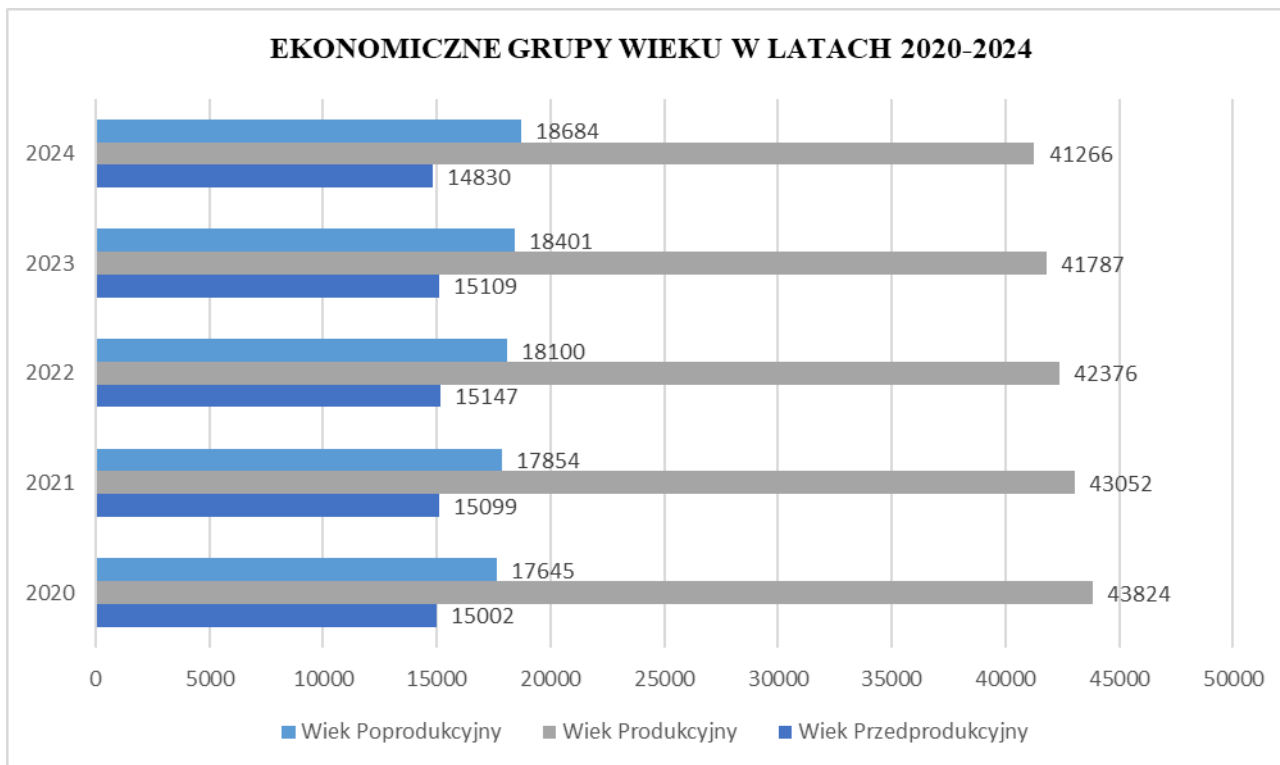
Sześcioletnie doświadczenie w zakresie realizowania na terenie Miasta Siedlce „opieki na odległość” pozwala twierdzić, że stanowi ona przydatne narzędzie wsparcia systemu opieki środowiskowej (świadczonej w miejscu zamieszkania) tym bardziej, że w wymiarze ekonomicznym koszty opieki nad osobami starszymi w warunkach szpitalnych czy instytucjonalnych (np. w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczych) są znacząco wyższe, niż w warunkach domowych. Przyjęcie do realizacji niniejszego Programu jest zatem zasadne w kontekście potrzeb społecznych oraz zdrowotnych mieszkańców w wieku 60 lat i więcej.

Liczba i struktura mieszkańców Siedlec według ekonomicznych grup wieku w latach 2020-2024

Lata	Ludność ogółem	Wiek					
		Przedprodukcyjny	%	Produkcyjny	%	Poprodukcyjny	%
2020	76471	15002	19,6	43824	57,3	17645	23,1
2021	76005	15099	19,9	43052	56,6	17854	23,5
2022	75623	15147	20,0	42376	56,0	18100	24,0
2023	75297	15109	20,1	41787	55,5	18401	24,4

2024	74780	14830	19,8	41266	55,2	18684	25,0
------	-------	-------	------	-------	------	-------	------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny



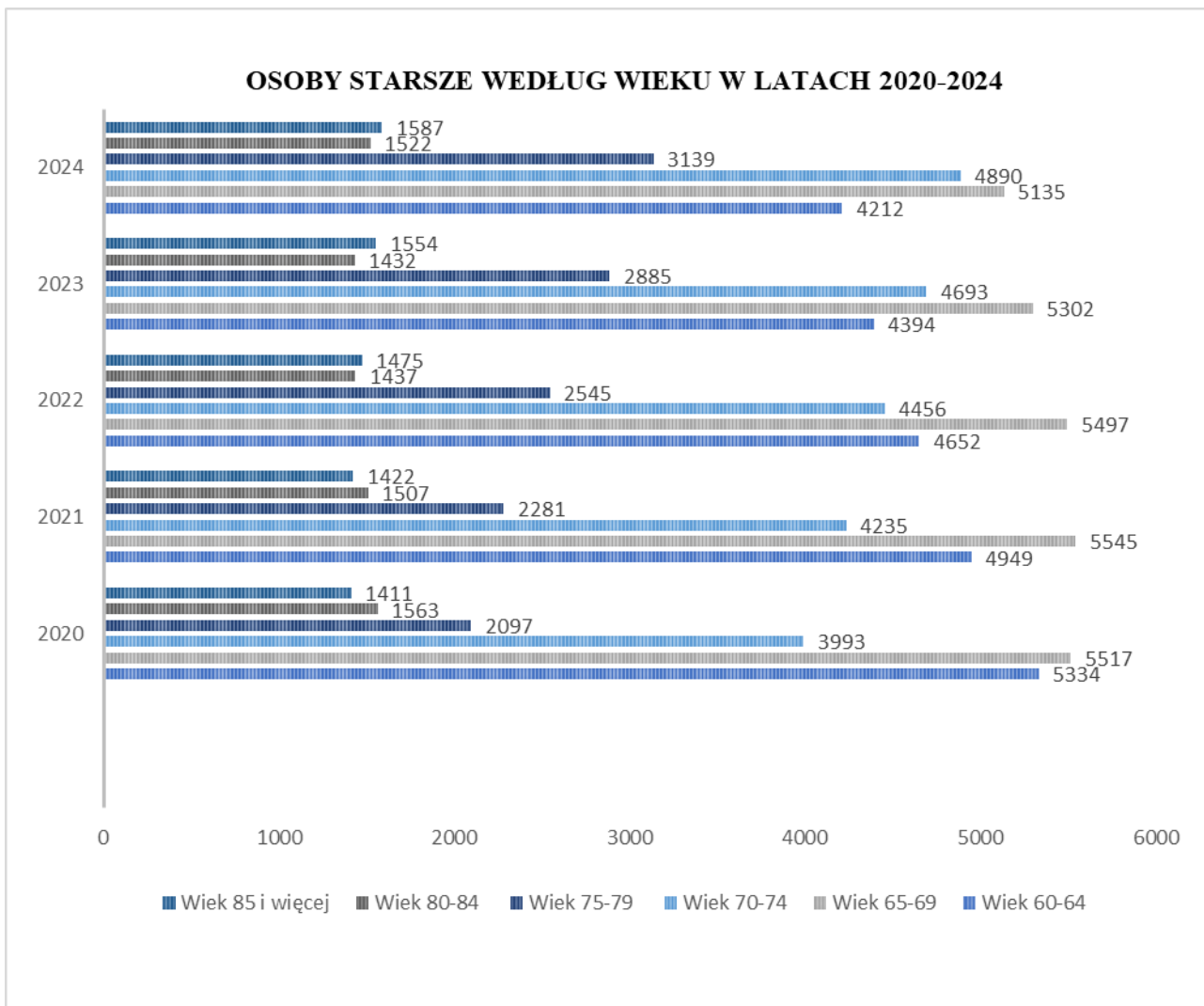
Z przedstawionych danych za lata 2020-2024 wynika, że w strukturze mieszkańców Miasta wzrasta udział ludności w wieku poprodukcyjnym, przy czym jako wiek poprodukcyjny przyjmuje się 60 lat i więcej dla kobiet i 65 lat i więcej dla mężczyzn.

Miarą określającą relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności jest współczynnik obciążenia, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Na terenie Siedlec wskaźnik ten z roku na rok sukcesywnie wzrasta – w 2024 roku wyniósł 81,2, podczas gdy w 2020 roku był na poziomie 74,5. W stosunku do bazowego roku wzrósł więc o 6,7 punktu. Dokonując analizy zmiany wielkości obciążenia należy też zwrócić uwagę na proporcje wskaźników cząstkowych, tj. rozpatrywanych odrębnie relacji liczby osób w wieku poprodukcyjnym do wieku przedprodukcyjnego oraz produkcyjnego. W 2024 roku na każde 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało 126 osób w wieku poprodukcyjnym, a na każde 100 osób w wieku produkcyjnym 45,3 osoby w wieku poprodukcyjnym. Przywołane dane wskazują, że udział potencjalnych przyszłych zasobów pracy zmniejsza się w stosunku do liczby osób, które rynek pracy już teoretycznie opuściły.

Z danych GUS wynika również, że z roku na rok zwiększa się współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi – od 29,8 w 2020 r. do 35,2 na koniec 2024 r.

Osoby starsze w Siedlcach według wieku w latach 2020-2024

Lata	Ludność ogółem	Wiek					
		60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i więcej
2020	76471	5334	5517	3993	2097	1563	1411
2021	76005	4949	5545	4235	2281	1507	1422
2022	75623	4652	5497	4456	2545	1437	1475
2023	75297	4394	5302	4693	2885	1432	1554
2024	74780	4212	5135	4890	3139	1522	1587



Zgodnie z *Prognozą ludności na lata 2023-2060*, opracowaną na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2021, mimo przewidywanego spadku liczby ludności Siedlec do 2060 roku o 11894 osoby (z 75623 osób w 2022 r. do 63729 osób w 2060 r.), populacja osób w wieku 65 lat i więcej wzrośnie w końcowej fazie horyzontu prognozy do 18641 osób i będzie stanowiła ponad 29% ogółu mieszkańców Siedlec (dla porównania: w 2022 r. było to 15410 osób, co stanowiło 20,4% ogółu). Autorzy Prognozy GUS sygnalizują, że w 2060 r. liczebność mieszkańców Siedlec w wieku 80 lat i więcej zwiększy się do 6623 osób, czyli ponad dwukrotnie w stosunku do 2022 r. (wówczas w Siedlcach zamieszkiwało 2912 osób z tej grupy wiekowej).

Kolejnym zjawiskiem społecznym, zauważalnym w przypadku starzenia się społeczeństwa w Polsce, które nie omija również Siedlec jest feminizacja starości, polegająca na przewadze liczebnej kobiet w populacji osób w wieku poprodukcyjnym. W Siedlcach kobiety w wieku emerytalnym w 2024 r. stanowiły 66,4% tej grupy mieszkańców.

Cechą charakterystyczną sytuacji rodzinnej osób starszych w Polsce jest również zjawisko singularyzacji. W grupie wiekowej seniorów dostrzegalny jest wysoki procent osób żyjących samotnie, mieszkających i prowadzących gospodarstwo domowe w pojedynkę. Według prognoz GUS dotyczących Polski, w 2030 r. ogółem aż 53,3% gospodarstw jednoosobowych będzie prowadzonych przez seniorów w wieku 65 lat i więcej, w tym 17,3% przez osoby w wieku 80 lat i więcej.

Procesy związane z wydłużającym się czasem trwania życia oraz ciągłe zmiany w strukturze demograficznej ludności stawiają nie tylko przed rządem i samorządami, ale też społeczeństwem nowe wyzwania społeczne. Niezbędne w tym zakresie jest m.in. wdrożenie programów, które zapewnią godną, bezpieczną i aktywną starość, przyczyniając się jednocześnie do poprawy i podniesienia jakości życia osób starszych.

5. Zakres przedmiotowy Programu

Program zakłada objęcie wsparciem 80 osób starszych z terenu Miasta Siedlce poprzez zakup usługi obsługi systemu dla wszystkich opasek telemedycznych, świadczonej w trybie ciągłym, przez 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Ponadto planowany jest zakup 57 nowych urządzeń (co umożliwi m.in. wymianę 49 opasek zakupionych w 2022 r., które są już zużyte i ulegają coraz częstszym awariom).

Pomoc dla uczestników jest bezpłatna i nieuwarunkowana spełnianiem przez nich kryterium dochodowego.

6. Realizator Programu

Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach.

7. Termin realizacji Programu

Program realizowany jest do 31 grudnia 2026 r.

8. Źródła finansowania Programu

Program finansowany będzie ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa, w zakresie realizacji zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ze środków własnych Miasta Siedlce. Całkowity, szacunkowy koszt realizacji Programu na terenie Miasta Siedlce w 2026 r., zgodnie z zapotrzebowaniem na środki finansowe złożonym w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, wyniesie nie więcej niż 85823,75 zł. Na tę kwotę będą składały się środki finansowe pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa w wysokości 68659,00 zł (80%) oraz środki własne z budżetu Miasta Siedlce w kwocie 17164,75 zł (20%).

Ostateczną decyzję w kwestii wysokości kwoty przyznanej Miastu na realizację Programu podejmie Wojewoda Mazowiecki.

9. Monitoring Programu

Realizacja Programu będzie podlegać bieżącemu monitorowaniu, mającemu na celu zapewnienie zgodności podejmowanych działań z założeniami Programu, a także ocenę skuteczności i efektywności jego wdrażania. Podstawą dokonania oceny rzeczowej i finansowej zrealizowanych działań będą dane obejmujące: rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach Programu, koszty realizacji usługi wsparcia, poziom korzystania z opasek mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów do centrum ratownictwa. W ramach obowiązków sprawozdawczych Prezydent Miasta Siedlce sporządzi roczne sprawozdanie końcowe z realizacji Programu oraz przekaże je do Wojewody Mazowieckiego we wskazanym terminie, nie później niż do dnia 29 stycznia 2027 r.

Uzasadnienie

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zaproponowało jednostkom samorządu terytorialnego udział w „Programie Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, którego celem jest m.in. poprawa poczucia bezpieczeństwa i wsparcie w samodzielnym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Dotychczasowe doświadczenia z realizacji zadania od 2020 roku, jak również prowadzona lista rezerwowa osób zainteresowanych skorzystaniem z opasek wskazują, że niezbędne jest kontynuowanie usług teleopiekuńczych dla mieszkańców Miasta Siedlce.

Teleopieka stanowi narzędzie wsparcia systemu opieki środowiskowej (świadczonej w miejscu zamieszkania) i powinna mieć charakter doraźny, tym bardziej, że w wymiarze ekonomicznym koszty opieki nad osobami starszymi w warunkach szpitalnych czy instytucjonalnych (np. w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczych) są znacząco wyższe niż w warunkach domowych.

Wstępny projekt zakłada, że usługami teleopiekuńczymi finansowanymi w ramach Programu objętych zostanie łącznie 80 osób z terenu Miasta Siedlce w wieku 60 lat i więcej.

Całkowity, szacunkowy koszt realizacji Programu na terenie Miasta Siedlce zaplanowany został na kwotę 85.823,75 zł, przy czym wysokość środków finansowych, pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa nie może przekroczyć 80% tych kosztów, tj. 68.659,00 zł. Pozostałe 20% będą stanowiły środki finansowe własne, pochodzące z budżetu Miasta Siedlce. Wkład własny, o którym mowa powyżej został zabezpieczony w budżecie Miasta Siedlce na 2026 rok. Wojewoda Mazowiecki zastrzega sobie możliwość przyznania środków w innej niż wnioskowana wysokości.

Z uwagi na to, że warunkiem otrzymania dotacji na realizację ww. działań jest przyjęcie programu osłonowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.